

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών (1. Dīgha Nikāya)

1. Το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής
(1. Sīlakkhandhavaggaṭṭhi)

9. Η ομιλία στον Ποτταπάντα (9. Poṭṭhapādasuttaṃ)

[DN 9, PTS 1.178-1.203]

PaliVerse

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών

1. Το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής

9. Η ομιλία στον Ποτθαπάντα

Η ιστορία του περιπλανώμενου ασκητή Πόττχαπάντα

406. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκείνη την περίοδο ο περιπλανώμενος ασκητής Πόττχαπάντα διέμενε στο πάρκο της Μάλλικα, στην αίθουσα με μία σάλα, στη σειρά από δέντρα τιντούκα, στον τόπο συζήτησης δογμάτων, μαζί με μια μεγάλη ακολουθία περιπλανώμενων ασκητών, περίπου τριακόσιους περιπλανώμενους ασκητές. Τότε ο Ευλογημένος, αφού ντύθηκε το πρωί και πήρε το κύπελλο και τους χιτώνες του, μπήκε στη Σαβάτθι για προσφερόμενη τροφή.

407. Τότε στον Ευλογημένο ήρθε αυτή η σκέψη: «Είναι πολύ νωρίς ακόμα για να περπατήσω στη Σαβάτθι για προσφερόμενη τροφή. Γιατί να μην πάω στον τόπο συζήτησης δογμάτων, στη σειρά από δέντρα τιντούκα, στην αίθουσα με μία σάλα, στο πάρκο της Μάλλικα, εκεί όπου βρίσκεται ο περιπλανώμενος ασκητής Πόττχαπάντα;» Τότε ο Ευλογημένος πήγε στον τόπο συζήτησης δογμάτων, στη σειρά από δέντρα τιντούκα, στην αίθουσα με μία σάλα, στο πάρκο της Μάλλικα.

408. Εκείνη την περίοδο ο περιπλανώμενος ασκητής Πόττχαπάντα καθόταν μαζί με μια μεγάλη ακολουθία περιπλανώμενων ασκητών, που ήταν θορυβώδης, με δυνατές φωνές και μεγάλες φωνές, συζητώντας πολλά είδη άσκοπης συζήτησης. Δηλαδή: συζήτηση για βασιλιάδες, για κλέφτες, για υπουργούς, για στρατό, για κινδύνους, για πόλεμο, για φαγητό, για ποτό, για ρούχα, για κρεβάτια, για γιρλάντες, για αρώματα, για συγγενείς, για οχήματα, για χωριά, για κωμοπόλεις, για πόλεις, για χώρες, για γυναίκες, για ήρωες, για κουτσομπολιά του δρόμου, για κουτσομπολιά στο πηγάδι, για νεκρούς, για διάφορα πράγματα, για τον κόσμο, για τη θάλασσα, για το πώς γίνονται και δεν γίνονται τα πράγματα, και τα λοιπά.

409. Ο περιπλανώμενος ασκητής Πόττχαπάντα είδε τον Ευλογημένο να έρχεται από μακριά· αφού τον είδε, προετοίμασε τη δική του ακολουθία - «Να είστε ήσυχοι, αξιότιμοι, μην κάνετε θόρυβο, αξιότιμοι. Ο ασκητής Γκόταμα έρχεται. Αυτός ο σεβάσμιος επιθυμεί την ησυχία και επαινεί την ησυχία. Ίσως γνωρίζοντας ότι η ακολουθία είναι ήσυχη, να σκεφτεί να πλησιάσει». Όταν αυτό ειπώθηκε, οι περιπλανώμενοι ασκητές έμειναν σιωπηλοί.

410. Τότε ο Ευλογημένος πήγε προς τον περιπλανώμενο ασκητή Πόττχαπάντα. Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Πόττχαπάντα είπε στον Ευλογημένο: «Ελάτε, Σεβάσμιε Κύριε, Ευλογημένε. Καλώς ήρθατε, Σεβάσμιε Κύριε, Ευλογημένε. Μετά από πολύ καιρό, Σεβάσμιε Κύριε, ο Ευλογημένος βρήκε την ευκαιρία, δηλαδή να έρθει εδώ. Καθίστε, Σεβάσμιε Κύριε, Ευλογημένε, αυτό το κάθισμα είναι προετοιμασμένο».

Ο Ευλογημένος κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Και ο περιπλανώμενος ασκητής Πόττχαπάντα, αφού πήρε κάποιο χαμηλό κάθισμα, κάθισε στο πλάι. Στον περιπλανώμενο ασκητή Πόττχαπάντα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Για ποιο θέμα, Πόττχαπάντα, συζητάτε τώρα που είστε συγκεντρωμένοι εδώ, και ποια ήταν η συζήτηση που διακόπηκε;»

Η πραγματεία για την παύση της αντίληψης

411. Όταν αυτό ειπώθηκε, ο περιπλανώμενος ασκητής Πόττχαπάντα είπε στον Ευλογημένο: «Ας αφήσουμε κατά μέρος, σεβάσμιε κύριε, αυτή τη συζήτηση για την οποία είμαστε τώρα συγκεντρωμένοι. Αυτή η συζήτηση, σεβάσμιε κύριε, δεν θα είναι δύσκολο να την ακούσουμε από τον Ευλογημένο και αργότερα. Τις προηγούμενες μέρες, σεβάσμιε κύριε, πριν από λίγο καιρό, όταν ασκητές και βραχμάνοι διαφόρων αιρέσεων είχαν συγκεντρωθεί στην αίθουσα συζητήσεων, άρχισε μια συζήτηση για την παύση της αντίληψης: 'Πώς, αγαπητέ, συμβαίνει η παύση της αντίληψης;' Εκεί κάποιοι είπαν: 'Χωρίς αιτία και χωρίς συνθήκη οι αντιλήψεις ενός ανθρώπου εγείρονται και καταπαύουν. Όταν εγείρονται, εκείνη τη στιγμή έχει αντίληψη. Όταν καταπαύουν, εκείνη τη στιγμή δεν έχει αντίληψη.' Έτσι κάποιοι διακηρύσσουν την παύση της αντίληψης.

«Κάποιος άλλος του είπε - 'Όχι, αγαπητέ, δεν είναι έτσι. Διότι, αγαπητέ, η αντίληψη είναι ο εαυτός του ανθρώπου. Και αυτή έρχεται και φεύγει. Όταν έρχεται, εκείνη τη στιγμή έχει αντίληψη. Όταν φεύγει, εκείνη τη στιγμή δεν έχει αντίληψη.' Έτσι κάποιοι διακηρύσσουν την παύση της αντίληψης.

«Κάποιος άλλος του είπε - 'Όχι, αγαπητέ, δεν είναι έτσι. Διότι, αγαπητέ, υπάρχουν ασκητές και βραχμάνοι με μεγάλη υπερφυσική δύναμη και μεγάλη επιρροή. Αυτοί τραβούν μέσα και τραβούν έξω την αντίληψη αυτού του ανθρώπου. Όταν την τραβούν μέσα, εκείνη τη στιγμή έχει αντίληψη. Όταν την τραβούν έξω, εκείνη τη στιγμή δεν έχει αντίληψη.' Έτσι κάποιοι διακηρύσσουν την παύση της αντίληψης.

«Κάποιος άλλος του είπε - 'Όχι, αγαπητέ, δεν είναι έτσι. Διότι, αγαπητέ, υπάρχουν θεότητες με μεγάλη υπερφυσική δύναμη και μεγάλη επιρροή. Αυτές τραβούν μέσα και τραβούν έξω την αντίληψη αυτού του ανθρώπου. Όταν την τραβούν μέσα, εκείνη τη στιγμή έχει αντίληψη. Όταν την τραβούν έξω, εκείνη τη στιγμή δεν έχει αντίληψη.' Έτσι κάποιοι διακηρύσσουν την παύση της αντίληψης.

«Τότε, σεβάσμιε κύριε, μου ήρθε στη μνήμη σχετικά με τον Ευλογημένο: "Αχ, πράγματι ο Ευλογημένος, αχ, πράγματι ο Καλότυχος, που είναι τόσο επιδέξιος σε αυτές τις καταστάσεις!" Ο Ευλογημένος, σεβάσμιε κύριε, είναι επιδέξιος, ο Ευλογημένος γνωρίζει τη φύση της παύσης της αντίληψης. Πώς, σεβάσμιε κύριε, συμβαίνει η παύση της αντίληψης;»

Η πραγματεία για την έγερση και την παύση της αντίληψης με αιτία

412. «Εκεί, Πόττχαπάντα, εκείνοι οι ασκητές και βραχμάνοι που είπαν - 'Χωρίς αιτία και χωρίς συνθήκη οι αντιλήψεις ενός ανθρώπου εγείρονται και καταπαύουν', από την αρχή κιόλας έχουν σφάλει. Για ποιο λόγο; Διότι, Πόττχαπάντα, με αιτία και με συνθήκη οι αντιλήψεις ενός ανθρώπου εγείρονται και καταπαύουν. Με την εξάσκηση μια αντίληψη εγείρεται, με την εξάσκηση μια αντίληψη καταπαύει».

413. «Και ποια είναι η εξάσκηση;» Ο Ευλογημένος είπε - «Εδώ, Πόττχαπάντα, ο Τατχάγκατα εγείρεται στον κόσμο, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος... κ.λπ... Έτσι, Πόττχαπάντα, ένας μοναχός είναι τέλειος στην ηθική... κ.λπ... Σε αυτόν που βλέπει στον εαυτό του αυτά τα πέντε νοητικά εμπόδια που έχουν εγκαταλειφθεί, γεννιέται χαρά· σε αυτόν που χαίρεται, γεννιέται αγαλλίαση· σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου, το σώμα γαληνεύει· αυτός που έχει γαλήνιο σώμα βιώνει ευτυχία· σε αυτόν που είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται. Αυτός, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές, αποστασιοποιημένος από τις φάυλες νοητικές καταστάσεις, εισέρχεται και παραμένει στην πρώτη διαλογιστική έκσταση, που συνοδεύεται από λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση. Η προηγούμενη ηδονική αντίληψή του καταπαύει. Εκείνη τη στιγμή υπάρχει η λεπτοφυής αληθινή αντίληψη της αγαλλίασης και ευτυχίας που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση· εκείνη τη στιγμή αυτός έχει τη λεπτοφυή αληθινή αντίληψη της αγαλλίασης και ευτυχίας που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση. Έτσι με την εξάσκηση μια αντίληψη εγείρεται, με την εξάσκηση μια αντίληψη καταπαύει. Αυτή είναι η εξάσκηση», είπε ο Ευλογημένος.

«Επιπλέον, Πόττχαπάντα, ένας μοναχός, με τον κατευνασμό του λογισμού και του συλλογισμού, εισέρχεται και παραμένει στη δεύτερη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από εσωτερική ηρεμία και ενότητα του νου, χωρίς λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση. Η προηγούμενη λεπτοφυής αληθινή αντίληψη της αγαλλίασης και ευτυχίας που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση καταπαύει. Εκείνη τη στιγμή υπάρχει η λεπτοφυής αληθινή αντίληψη της αγαλλίασης και ευτυχίας που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση· εκείνη τη στιγμή αυτός έχει τη λεπτοφυή αληθινή αντίληψη της αγαλλίασης και ευτυχίας που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση. Έτσι με την εξάσκηση μια αντίληψη εγείρεται, με την εξάσκηση μια αντίληψη καταπαύει. Αυτή επίσης είναι η εξάσκηση», είπε ο Ευλογημένος.

«Επιπλέον, Πόττχαπάντα, ένας μοναχός, με την απαλλαγή από την αγαλλίαση, παραμένει με αταραξία, με μνήμη και πλήρη επίγνωση, και βιώνει σωματική ευτυχία, αυτό που οι ευγενείς περιγράφουν ως - «αυτός που έχει αταραξία και μνήμη, που διαμένει στην ευτυχία» - εισέρχεται και παραμένει στην τρίτη διαλογιστική έκσταση. Η προηγούμενη λεπτοφυής αληθινή αντίληψη της αγαλλίασης και ευτυχίας που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση καταπαύει. Εκείνη τη στιγμή υπάρχει η λεπτοφυής αληθινή αντίληψη της αταραξίας και ευτυχίας· εκείνη τη στιγμή αυτός έχει τη λεπτοφυή αληθινή αντίληψη της αταραξίας και ευτυχίας. Έτσι με την εξάσκηση μια αντίληψη εγείρεται, με την εξάσκηση μια αντίληψη καταπαύει. Αυτή επίσης είναι η εξάσκηση», είπε ο Ευλογημένος.

«Επιπλέον, Πόττχαπάντα, ένας μοναχός, με την εγκατάλειψη της ευχαρίστησης και του πόνου, και με την προηγούμενη πάροδο της ευαρέσκειας και της δυσαρέσκειας, εισέρχεται και παραμένει στην τέταρτη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από ούτε-δυσάρεστο-ούτε-ευχάριστο και την εξάγνιση της μνήμης λόγω της αταραξίας. Η προηγούμενη λεπτοφυής αληθινή αντίληψη της αταραξίας και ευτυχίας καταπαύει. Εκείνη τη στιγμή υπάρχει η λεπτοφυής αληθινή αντίληψη του ούτε-δυσάρεστου-ούτε-ευχάριστου· εκείνη τη στιγμή αυτός έχει τη λεπτοφυή αληθινή

αντίληψη του ούτε-δυσάρεστου-ούτε-ευχάριστου. Έτσι με την εξάσκηση μια αντίληψη εγείρεται, με την εξάσκηση μια αντίληψη καταπαύει. Αυτή επίσης είναι η εξάσκηση», είπε ο Ευλογημένος.

«Επιπλέον, Πόττχαπάντα, ένας μοναχός, με την πλήρη υπέρβαση των αντιλήψεων της υλικής μορφής, με την πάροδο των αντιλήψεων της αποστροφής, με τη μη προσοχή στις αντιλήψεις της ποικιλομορφίας, σκεπτόμενος «άπειρος είναι ο χώρος», εισέρχεται και παραμένει στο επίπεδο του άπειρου χώρου. Η προηγούμενη αντίληψη της υλικής μορφής καταπαύει. Εκείνη τη στιγμή υπάρχει η λεπτοφυής αληθινή αντίληψη του επιπέδου του άπειρου χώρου· εκείνη τη στιγμή αυτός έχει τη λεπτοφυή αληθινή αντίληψη του επιπέδου του άπειρου χώρου. Έτσι με την εξάσκηση μια αντίληψη εγείρεται, με την εξάσκηση μια αντίληψη καταπαύει. Αυτή επίσης είναι η εξάσκηση», είπε ο Ευλογημένος.

«Επιπλέον, Πόττχαπάντα, ένας μοναχός, έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο του άπειρου χώρου, σκεπτόμενος 'άπειρη είναι η συνείδηση', εισέρχεται και παραμένει στο επίπεδο της άπειρης συνείδησης. Η προηγούμενη λεπτοφυής και αληθινή αντίληψη του επιπέδου του άπειρου χώρου καταπαύει. Εκείνη τη στιγμή υπάρχει η λεπτοφυής και αληθινή αντίληψη του επιπέδου της άπειρης συνείδησης, εκείνη τη στιγμή έχει τη λεπτοφυή και αληθινή αντίληψη του επιπέδου της άπειρης συνείδησης. Έτσι με την εξάσκηση μια αντίληψη εγείρεται, με την εξάσκηση μια αντίληψη καταπαύει. Αυτή επίσης είναι η εξάσκηση», είπε ο Ευλογημένος.

«Επιπλέον, Πόττχαπάντα, ένας μοναχός, έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο της άπειρης συνείδησης, σκεπτόμενος 'δεν υπάρχει τίποτε', εισέρχεται και παραμένει στο επίπεδο της μηδαμινότητας. Η προηγούμενη λεπτοφυής και αληθινή αντίληψη του επιπέδου της άπειρης συνείδησης καταπαύει. Εκείνη τη στιγμή υπάρχει η λεπτοφυής και αληθινή αντίληψη του επιπέδου της μηδαμινότητας, εκείνη τη στιγμή έχει τη λεπτοφυή και αληθινή αντίληψη του επιπέδου της μηδαμινότητας. Έτσι με την εξάσκηση μια αντίληψη εγείρεται, με την εξάσκηση μια αντίληψη καταπαύει. Αυτή επίσης είναι η εξάσκηση», είπε ο Ευλογημένος.

414. «Όταν, Πόττχαπάντα, ένας μοναχός εδώ αντιλαμβάνεται το ως δικό του, αυτός από εκεί σε εκείνο, από εκείνο σε εκείνο, σταδιακά βιώνει την κορυφή της αντίληψης. Σε αυτόν που βρίσκεται στην κορυφή της αντίληψης έρχεται η σκέψη: 'Όταν προτίθεμαι, είναι χειρότερο για μένα· όταν δεν προτίθεμαι, είναι καλύτερο για μένα. Αν εγώ προτιθέμουν και δημιουργούσα, αυτές οι αντιλήψεις μου θα κατέπαυαν και άλλες χονδροειδείς αντιλήψεις θα εγείρονταν· γιατί να μην μην προτίθεμαι και να μην δημιουργώ;' Αυτός δεν προτίθεται ούτε δημιουργεί. Καθώς αυτός δεν προτίθεται και δεν δημιουργεί, εκείνες οι αντιλήψεις καταπαύουν και άλλες χονδροειδείς αντιλήψεις δεν εγείρονται. Αυτός βιώνει την παύση. Έτσι, Πόττχαπάντα, υπάρχει η ενσυνείδητη επίτευξη της σταδιακής παύσης της αντίληψης.

«Τι νομίζεις, Πόττχαπάντα, έχεις ακούσει ποτέ πριν από τώρα για τέτοια ενσυνείδητη επίτευξη της σταδιακής παύσης της αντίληψης;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε. Έτσι εγώ, Σεβάσμιε Κύριε, κατανοώ τα λόγια του Ευλογημένου: 'Όταν, Πόττχαπάντα, ένας μοναχός εδώ αντιλαμβάνεται το ως δικό του, αυτός από εκεί σε εκείνο, από εκείνο σε εκείνο, σταδιακά βιώνει την κορυφή της αντίληψης· σε αυτόν που βρίσκεται στην κορυφή της αντίληψης έρχεται η σκέψη: "Όταν προτίθεμαι, είναι

χειρότερο για μένα· όταν δεν προτίθεμαι, είναι καλύτερο για μένα. Αν εγώ προτιθέμουν και δημιουργούσα, αυτές οι αντιλήψεις μου θα κατέπαυαν και άλλες χονδροειδείς αντιλήψεις θα εγείρονταν· γιατί να μην μην προτίθεμαι και να μην δημιουργώ;" Αυτός δεν προτίθεται ούτε δημιουργεί· καθώς αυτός δεν προτίθεται και δεν δημιουργεί, εκείνες οι αντιλήψεις καταπαύουν και άλλες χονδροειδείς αντιλήψεις δεν εγείρονται. Αυτός βιώνει την παύση. Έτσι, Πόττχαπάντα, υπάρχει η ενσυνείδητη επίτευξη της σταδιακής παύσης της αντίληψης.'» «Ναι, Πόττχαπάντα».

415. «Άραγε, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος διακηρύσσει μόνο μία κορυφή της αντίληψης, ή διακηρύσσει και πολλές κορυφές της αντίληψης;» «Διακηρύσσω, Πόττχαπάντα, και μία κορυφή της αντίληψης, και πολλές κορυφές της αντίληψης». «Πώς όμως, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος διακηρύσσει και μία κορυφή της αντίληψης και πολλές κορυφές της αντίληψης;» «Με όποιον τρόπο, Πόττχαπάντα, κάποιος βιώνει την παύση, με τον ίδιο τρόπο εγώ διακηρύσσω την κορυφή της αντίληψης. Έτσι εγώ, Πόττχαπάντα, διακηρύσσω και μία κορυφή της αντίληψης και πολλές κορυφές της αντίληψης».

416. «Σεβάσμιε κύριε, η αντίληψη εγείρεται πρώτα και η γνώση μετά, ή η γνώση εγείρεται πρώτα και η αντίληψη μετά, ή η αντίληψη και η γνώση εγείρονται ταυτόχρονα, ούτε πριν ούτε μετά;» «Πόττχαπάντα, η αντίληψη εγείρεται πρώτα και η γνώση μετά, και από την έγερση της αντίληψης προκύπτει η έγερση της γνώσης. Αυτός κατανοεί έτσι - 'Λοιπόν, εξαιτίας αυτής της συνθήκης εγέρθηκε η γνώση μου'. Με αυτή τη μέθοδο, Πόττχαπάντα, πρέπει να γίνει κατανοητό -πώς η αντίληψη εγείρεται πρώτα και η γνώση μετά, και από την έγερση της αντίληψης προκύπτει η έγερση της γνώσης».

Η πραγματεία για την αντίληψη και τον εαυτό

417. «Σεβάσμιε κύριε, η αντίληψη είναι ο εαυτός του ανθρώπου, ή άλλη είναι η αντίληψη και άλλος ο εαυτός;» «Αλλά εσύ, Πόττχαπάντα, τι θεωρείς ως εαυτό;» «Εγώ, σεβάσμιε κύριε, θεωρώ ως εαυτό τον χονδροειδή, υλικό, αποτελούμενο από τα τέσσερα πρωταρχικά υλικά στοιχεία, που τρέφεται με φαγώσιμη τροφή». «Αν, Πόττχαπάντα, ο εαυτός σου ήταν χονδροειδής, υλικός, αποτελούμενος από τα τέσσερα πρωταρχικά υλικά στοιχεία, που τρέφεται με φαγώσιμη τροφή. Έτσι όντων των πραγμάτων, Πόττχαπάντα, άλλη θα είναι η αντίληψη και άλλος ο εαυτός. Και αυτό, Πόττχαπάντα, πρέπει να γίνει κατανοητό με αυτή τη μέθοδο, ότι άλλη θα είναι η αντίληψη και άλλος ο εαυτός. Ας παραμένει αυτός ο ίδιος, Πόττχαπάντα, ο χονδροειδής εαυτός, υλικός, αποτελούμενος από τα τέσσερα πρωταρχικά υλικά στοιχεία, που τρέφεται με φαγώσιμη τροφή· τότε σε αυτόν τον άνθρωπο άλλες αντιλήψεις εγείρονται και άλλες αντιλήψεις καταπαύουν. Με αυτή τη μέθοδο, Πόττχαπάντα, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι άλλη θα είναι η αντίληψη και άλλος ο εαυτός».

418. «Εγώ, σεβάσμιε κύριε, θεωρώ ως εαυτό τον δημιουργημένο από τον νου, με όλα τα κύρια και δευτερεύοντα μέλη, με πλήρεις αισθητήριες ικανότητες». «Αν, Πόττχαπάντα, ο εαυτός σου ήταν δημιουργημένος από τον νου, με όλα τα κύρια και δευτερεύοντα μέλη, με πλήρεις αισθητήριες ικανότητες, έτσι όντων των πραγμάτων, Πόττχαπάντα, άλλη θα είναι η αντίληψη και άλλος ο εαυτός. Και αυτό, Πόττχαπάντα, πρέπει να γίνει κατανοητό με αυτή τη μέθοδο, ότι άλλη θα είναι η αντίληψη και άλλος ο εαυτός. Ας παραμένει αυτός ο ίδιος, Πόττχαπάντα, ο δημιουργημένος από

τον νου εαυτός, με όλα τα κύρια και δευτερεύοντα μέλη, με πλήρεις αισθητήριες ικανότητες· τότε σε αυτόν τον άνθρωπο άλλες αντιλήψεις εγείρονται και άλλες αντιλήψεις καταπαύουν. Και με αυτή τη μέθοδο, Πόττχαπάντα, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι άλλη θα είναι η αντίληψη και άλλος ο εαυτός».

419. «Εγώ, σεβάσμιε κύριε, θεωρώ ως εαυτό τον άυλο, αποτελούμενο από αντίληψη». «Αν, Πόττχαπάντα, ο εαυτός σου ήταν άυλος, αποτελούμενος από αντίληψη, έτσι όντων των πραγμάτων, Πόττχαπάντα, άλλη θα είναι η αντίληψη και άλλος ο εαυτός. Και αυτό, Πόττχαπάντα, πρέπει να γίνει κατανοητό με αυτή τη μέθοδο, ότι άλλη θα είναι η αντίληψη και άλλος ο εαυτός. Ας παραμένει αυτός ο ίδιος, Πόττχαπάντα, ο άυλος εαυτός, αποτελούμενος από αντίληψη· τότε σε αυτόν τον άνθρωπο άλλες αντιλήψεις εγείρονται και άλλες αντιλήψεις καταπαύουν. Και με αυτή τη μέθοδο, Πόττχαπάντα, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι άλλη θα είναι η αντίληψη και άλλος ο εαυτός».

420. «Είναι δυνατόν, σεβάσμιε κύριε, να γνωρίσω εγώ αυτό -'η αντίληψη είναι ο εαυτός του ανθρώπου' ή 'άλλη είναι η αντίληψη και άλλος ο εαυτός';» «Αυτό είναι δύσκολο να γνωριστεί, Πόττχαπάντα, από εσένα που έχεις διαφορετική άποψη, διαφορετική αποδοχή, διαφορετική προτίμηση, διαφορετική άσκηση και διαφορετική διδαχή δασκάλου - 'η αντίληψη είναι ο εαυτός του ανθρώπου' ή 'άλλη είναι η αντίληψη και άλλος ο εαυτός'».

«Αν αυτό, σεβάσμιε κύριε, είναι δύσκολο να γνωριστεί από εμένα που έχω διαφορετική άποψη, διαφορετική αποδοχή, διαφορετική προτίμηση, διαφορετική άσκηση και διαφορετική διδαχή δασκάλου - 'η αντίληψη είναι ο εαυτός του ανθρώπου' ή 'άλλη είναι η αντίληψη και άλλος ο εαυτός'· τι λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, 'ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο';» «Αυτό έχει μείνει αδήλωτο, Πόττχαπάντα, από εμένα -'ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'».

«Τι λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, 'ο κόσμος είναι μη-αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο';» «Και αυτό, Πόττχαπάντα, έχει μείνει αδήλωτο από εμένα - 'ο κόσμος είναι μη-αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'».

«Τι λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, 'ο κόσμος είναι πεπερασμένος... κ.λπ... 'ο κόσμος είναι άπειρος... 'η ψυχή είναι το ίδιο με το σώμα... 'η ψυχή είναι κάτι άλλο και το σώμα κάτι άλλο... 'ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο... 'ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο... 'ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο... 'ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο';» «Και αυτό, Πόττχαπάντα, έχει μείνει αδήλωτο από εμένα - 'ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'».

«Γιατί όμως αυτό, σεβάσμιε κύριε, έχει μείνει αδήλωτο από τον Ευλογημένο;» «Διότι αυτό, Πόττχαπάντα, δεν συνδέεται με το όφελος, δεν συνδέεται με τη Διδασκαλία, δεν αποτελεί τις βασικές αρχές της άγιας ζωής, δεν οδηγεί στην αποστασιοποίηση, δεν οδηγεί στο μη πάθος, δεν οδηγεί στην παύση, δεν οδηγεί στη γαλήνη, δεν οδηγεί στην άμεση γνώση, δεν οδηγεί στην ανώτατη φώτιση, δεν οδηγεί στο Νιμπάνα· για αυτό αυτό έχει μείνει αδήλωτο από εμένα».

«Τι όμως, σεβάσμιε κύριε, έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο;» «'Αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος', Πόττχαπάντα, έχει δηλωθεί από εμένα. 'Αυτή είναι η προέλευση του υπαρξιακού πόνου', Πόττχαπάντα, έχει δηλωθεί από εμένα. 'Αυτή είναι η παύση του υπαρξιακού πόνου', Πόττχαπάντα, έχει δηλωθεί από εμένα. 'Αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση του υπαρξιακού πόνου', Πόττχαπάντα, έχει δηλωθεί από εμένα».

«Γιατί όμως αυτό, Σεβάσμιε Κύριε, έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο;» «Διότι αυτό, Πόττχαπάντα, είναι γεμάτο νόημα, αυτό είναι σύμφωνο με τη Διδασκαλία, αυτό αποτελεί τις βασικές αρχές της άγιας ζωής, αυτό οδηγεί στην αποστασιοποίηση, στο μη πάθος, στην παύση, στη γαλήνη, στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα· για αυτό το λόγο αυτό έχει δηλωθεί από εμένα». «Έτσι είναι, Ευλογημένε, έτσι είναι, Καλότυχε. Όποτε τώρα, Σεβάσμιε Κύριε, ο Ευλογημένος θεωρεί ότι είναι η κατάλληλη ώρα». Τότε ο Ευλογημένος σηκώθηκε από τη θέση του και έφυγε.

421. Τότε εκείνοι οι περιπλανώμενοι ασκητές, λίγο μετά την αναχώρηση του Ευλογημένου, κατακεραύνωσαν τον περιπλανώμενο ασκητή Πόττχαπάντα από παντού με λεκτικά κεντρίσματα - «Έτσι λοιπόν αυτός ο αξιότιμος Πόττχαπάντας, ό,τι κι αν λέει ο ασκητής Γκόταμα, αυτό ακριβώς εκείνος επιδοκιμάζει - "Έτσι είναι, Ευλογημένε, έτσι είναι, Καλότυχε". Εμείς όμως δεν γνωρίζουμε καμία κατηγορηματική διδασκαλία που να έχει διδάξει ο ασκητής Γκόταμα - ή "ο κόσμος είναι αιώνιος", ή "ο κόσμος είναι μη-αιώνιος", ή "ο κόσμος είναι πεπερασμένος", ή "ο κόσμος είναι άπειρος", ή "η ψυχή είναι το ίδιο με το σώμα", ή "η ψυχή είναι κάτι άλλο και το σώμα κάτι άλλο", ή "ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο", ή "ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο", ή "ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο", ή "ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο"».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο περιπλανώμενος ασκητής Πόττχαπάντα είπε σε εκείνους τους περιπλανώμενους ασκητές: «Κι εγώ, αγαπητοί, δεν γνωρίζω καμία κατηγορηματική διδασκαλία που να έχει διδάξει ο ασκητής Γκόταμα - ή "ο κόσμος είναι αιώνιος", ή "ο κόσμος είναι μη-αιώνιος"... κ.λπ... ή "ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο"· αλλά ο ασκητής Γκόταμα διακηρύσσει μια πρακτική που είναι πραγματική, αληθινή, αυθεντική, σύμφωνη με την αρχή της αιτιατής σχέσης των φαινομένων και τον κοσμικό νόμο των φαινομένων. Όταν κάποιος διακηρύσσει μια πρακτική που είναι πραγματική, αληθινή, αυθεντική, σύμφωνη με την αρχή της αιτιατής σχέσης των φαινομένων και τον κοσμικό νόμο των φαινομένων, πώς θα μπορούσε ένας νοήμονας σαν εμένα να μην εκφράσει ευχαριστίες για τα καλά ειπωμένα λόγια του ασκητή Γκόταμα ως καλά ειπωμένα;»

Η ιστορία του Τσίττα Χαττχισαρίπουττα και του Πόττχαπάντα

422. Τότε, μετά από δύο-τρεις μέρες, ο Τσίττα Χαττχισαρίπουττα και ο περιπλανώμενος ασκητής Πόττχαπάντα πήγαν στον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, ο Τσίττα Χαττχισαρίπουττα απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Ο περιπλανώμενος ασκητής Πόττχαπάντα όμως χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιοσημείων συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο περιπλανώμενος ασκητής Πόττχαπάντα είπε στον Ευλογημένο: «Τότε, σεβάσμιε κύριε, εκείνοι οι περιπλανώμενοι ασκητές, λίγο μετά την αναχώρηση του Ευλογημένου, με κατακεραύνωσαν από παντού με λεκτικά

κεντρίσματα - "Έτσι λοιπόν αυτός ο αξιότιμος Πόττχαπάντα, ό,τι κι αν λέει ο ασκητής Γκόταμα, αυτό ακριβώς εκείνος επιδοκιμάζει - 'Έτσι είναι, Ευλογημένε, έτσι είναι, Καλότυχε'. Εμείς όμως δεν γνωρίζουμε καμία κατηγορηματική διδασκαλία που να έχει διδάξει ο ασκητής Γκόταμα - ή 'ο κόσμος είναι αιώνιος', ή 'ο κόσμος είναι μη-αιώνιος', ή 'ο κόσμος είναι πεπερασμένος', ή 'ο κόσμος είναι άπειρος', ή 'η ψυχή είναι το ίδιο με το σώμα', ή 'η ψυχή είναι κάτι άλλο και το σώμα κάτι άλλο', ή 'ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο', ή 'ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο', ή 'ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο', ή 'ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο'". Όταν αυτό ειπώθηκε, σεβάσμιε κύριε, είπα σε εκείνους τους περιπλανώμενους ασκητές: "Κι εγώ, αγαπητοί, δεν γνωρίζω καμία κατηγορηματική διδασκαλία που να έχει διδάξει ο ασκητής Γκόταμα - ή 'ο κόσμος είναι αιώνιος', ή 'ο κόσμος είναι μη-αιώνιος'... κ.λπ... ή 'ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο'. αλλά ο ασκητής Γκόταμα διακηρύσσει μια πρακτική που είναι πραγματική, αληθινή, αυθεντική, σύμφωνη με την αρχή της αιτιατής σχέσης των φαινομένων και τον κοσμικό νόμο των φαινομένων. Όταν κάποιος διακηρύσσει μια πρακτική που είναι πραγματική, αληθινή, αυθεντική, σύμφωνη με την αρχή της αιτιατής σχέσης των φαινομένων και τον κοσμικό νόμο των φαινομένων, πώς θα μπορούσε ένας νοήμονας σαν εμένα να μην εκφράσει ευχαριστίες για τα καλά ειπωμένα λόγια του ασκητή Γκόταμα ως καλά ειπωμένα;»

423. «Όλοι αυτοί οι περιπλανώμενοι ασκητές, Πόττχαπάντα, είναι τυφλοί, χωρίς μάτια· μόνο εσύ ανάμεσά τους έχεις μάτια. Διότι, Πόττχαπάντα, υπάρχουν διδασκαλίες που έχω διδάξει και θεσπίζει κατηγορηματικά· και υπάρχουν διδασκαλίες, Πόττχαπάντα, που έχω διδάξει και θεσπίζει μη κατηγορηματικά.

«Και ποιες είναι, Πόττχαπάντα, οι διδασκαλίες που έχω διδάξει και θεσπίζει μη κατηγορηματικά; 'Ο κόσμος είναι αιώνιος' - αυτή, Πόττχαπάντα, είναι μια διδασκαλία που έχω διδάξει και θεσπίζει μη κατηγορηματικά· 'ο κόσμος είναι μη-αιώνιος' - αυτή, Πόττχαπάντα, είναι μια διδασκαλία που έχω διδάξει και θεσπίζει μη κατηγορηματικά· 'ο κόσμος είναι πεπερασμένος', Πόττχαπάντα... κ.λπ... 'ο κόσμος είναι άπειρος', Πόττχαπάντα... 'η ψυχή είναι το ίδιο με το σώμα', Πόττχαπάντα... 'η ψυχή είναι κάτι άλλο και το σώμα κάτι άλλο', Πόττχαπάντα... 'ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο', Πόττχαπάντα... 'ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο', Πόττχαπάντα... 'ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο', Πόττχαπάντα... 'ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο' - αυτή, Πόττχαπάντα, είναι μια διδασκαλία που έχω διδάξει και θεσπίζει μη κατηγορηματικά.

«Και γιατί, Πόττχαπάντα, αυτές οι διδασκαλίες έχουν διδαχθεί και θεσπιστεί από εμένα μη κατηγορηματικά; Διότι αυτές, Πόττχαπάντα, δεν συνδέονται με το όφελος, δεν συνδέονται με τη Διδασκαλία, δεν αποτελούν τις βασικές αρχές της άγιας ζωής, δεν οδηγούν στην αποστασιοποίηση, δεν οδηγούν στο μη πάθος, δεν οδηγούν στην παύση, δεν οδηγούν στη γαλήνη, δεν οδηγούν στην άμεση γνώση, δεν οδηγούν στην ανώτατη φώτιση, δεν οδηγούν στο Νιμπάνα. Για αυτό αυτές οι διδασκαλίες έχουν διδαχθεί και θεσπιστεί από εμένα μη κατηγορηματικά».

Η κατηγορηματική διδασκαλία

424. «Και ποιες είναι, Πόττχαπάντα, οι διδασκαλίες που έχω διδάξει και θεσπίσει κατηγορηματικά; 'Αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος' - αυτή, Πόττχαπάντα, είναι μια διδασκαλία που έχω διδάξει και θεσπίσει κατηγορηματικά. 'Αυτή είναι η προέλευση του υπαρξιακού πόνου' - αυτή, Πόττχαπάντα, είναι μια διδασκαλία που έχω διδάξει και θεσπίσει κατηγορηματικά. 'Αυτή είναι η παύση του υπαρξιακού πόνου' - αυτή, Πόττχαπάντα, είναι μια διδασκαλία που έχω διδάξει και θεσπίσει κατηγορηματικά. 'Αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση του υπαρξιακού πόνου' - αυτή, Πόττχαπάντα, είναι μια διδασκαλία που έχω διδάξει και θεσπίσει κατηγορηματικά.

«Και γιατί, Πόττχαπάντα, αυτές οι διδασκαλίες έχουν διδαχθεί και θεσπιστεί από εμένα κατηγορηματικά; Διότι αυτές, Πόττχαπάντα, είναι γεμάτες νόημα, αυτές είναι σύμφωνες με τη Διδασκαλία, αυτές αποτελούν τις βασικές αρχές της άγιας ζωής, αυτές οδηγούν στην αποστασιοποίηση, στο μη πάθος, στην παύση, στη γαλήνη, στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα. Για αυτό αυτές οι διδασκαλίες έχουν διδαχθεί και θεσπιστεί από εμένα κατηγορηματικά.

425. «Υπάρχουν, Πόττχαπάντα, κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - "ο εαυτός είναι αποκλειστικά ευτυχισμένος, υγιής μετά το θάνατο". Αφού τους πλησιάζω, λέω έτσι - "είναι αλήθεια, λοιπόν, ότι εσείς οι σεβάσμιοι λέτε έτσι και έχετε τέτοια άποψη - 'ο εαυτός είναι αποκλειστικά ευτυχισμένος, υγιής μετά το θάνατο';" Αν αυτοί, όταν τους ρωτώ έτσι, παραδέχονται "ναι". Τότε εγώ λέω έτσι - "αλλά, σεβάσμιοι, ζείτε γνωρίζοντας και βλέποντας τον αποκλειστικά ευτυχισμένο κόσμο;" Όταν τους ρωτούν έτσι, λένε "όχι".

Τότε εγώ λέω έτσι - "αλλά, σεβάσμιοι, αντιλαμβάνεστε τον εαυτό σας ως αποκλειστικά ευτυχισμένο για μία νύχτα ή για μία μέρα ή για μισή νύχτα ή για μισή μέρα;" Όταν τους ρωτούν έτσι, λένε "όχι". Τότε εγώ λέω έτσι - "αλλά, σεβάσμιοι, γνωρίζετε - 'αυτή είναι η οδός, αυτή η πρακτική για την πραγμάτωση του αποκλειστικά ευτυχισμένου κόσμου';" Όταν τους ρωτούν έτσι, λένε "όχι".

Τότε εγώ λέω έτσι - "αλλά, σεβάσμιοι, ακούτε τον ήχο εκείνων των θεοτήτων που έχουν γεννηθεί στον αποκλειστικά ευτυχισμένο κόσμο, όταν μιλούν - 'ακολουθείτε καλά την πρακτική, αγαπητοί, ακολουθείτε ευθεία την πρακτική, αγαπητοί, για την πραγμάτωση του αποκλειστικά ευτυχισμένου κόσμου· διότι κι εμείς, αγαπητοί, ακολουθώντας έτσι την πρακτική, έχουμε γεννηθεί στον αποκλειστικά ευτυχισμένο κόσμο';" Όταν τους ρωτούν έτσι, λένε "όχι".

Τι νομίζεις, Πόττχαπάντα, αν αυτό είναι έτσι, δεν αποδεικνύεται ότι η ρήση εκείνων των ασκητών και βραχμάνων δεν έχει βάση;» «Σίγουρα, σεβάσμιε κύριε, αν αυτό είναι έτσι, η ρήση εκείνων των ασκητών και βραχμάνων αποδεικνύεται αστήρικτη».

426. «Όπως, Πόττχαπάντα, ένας άνθρωπος θα έλεγε έτσι - "εγώ επιθυμώ και ποθώ εκείνη που είναι η ωραιότερη γυναίκα σε αυτή τη χώρα". Θα του έλεγαν έτσι - "Ε, άνθρωπε, αυτή την ωραιότερη γυναίκα της χώρας που επιθυμείς και ποθείς, γνωρίζεις αν αυτή η ωραιότερη γυναίκα της χώρας είναι κσατρίγνια ή βραχμάνα ή βαϊσία ή σούδρα;" Ερωτηθείς έτσι, θα έλεγε "όχι". Θα του έλεγαν έτσι - "Ε, άνθρωπε, αυτή την ωραιότερη γυναίκα της χώρας που επιθυμείς και ποθείς, γνωρίζεις αν αυτή η ωραιότερη γυναίκα της χώρας έχει τέτοιο όνομα και τέτοιο σόι, ή αν είναι ψηλή ή κοντή ή μεσαία, ή σκούρα ή ξανθιά ή με χρυσαφένιο δέρμα, ή αν είναι σε τάδε χωριό ή κωμόπολη ή πόλη;" Ερωτηθείς έτσι, θα έλεγε "όχι". Θα του έλεγαν έτσι - "Ε,

άνθρωπε, αυτή που δεν γνωρίζεις και δεν βλέπεις, αυτή επιθυμείς και ποθείς;" Ερωτηθείς έτσι, θα έλεγε "ναι".

Τι νομίζεις, Πόττχαπάντα, αν αυτό είναι έτσι, δεν αποδεικνύεται ότι η ρήση εκείνου του ανθρώπου δεν έχει βάση;» «Σίγουρα, σεβάσμιε κύριε, αν αυτό είναι έτσι, αποδεικνύεται ότι η ρήση εκείνου του ανθρώπου δεν έχει βάση».

«Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, Πόττχαπάντα, εκείνοι οι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - "ο εαυτός είναι αποκλειστικά ευτυχισμένος, υγιής μετά το θάνατο". Αφού τους πλησιάζω, λέω έτσι - "είναι αλήθεια, λοιπόν, ότι εσείς οι σεβάσμιοι λέτε έτσι και έχετε τέτοια άποψη - 'ο εαυτός είναι αποκλειστικά ευτυχισμένος, υγιής μετά το θάνατο';" Αν αυτοί, όταν τους ρωτώ έτσι, παραδέχονται "ναι". Τότε εγώ λέω έτσι - "αλλά, σεβάσμιοι, ζείτε γνωρίζοντας και βλέποντας τον αποκλειστικά ευτυχισμένο κόσμο;" Όταν τους ρωτούν έτσι, λένε "όχι".

Τότε εγώ λέω έτσι - "αλλά, σεβάσμιοι, αντιλαμβάνεστε τον εαυτό σας ως αποκλειστικά ευτυχισμένο για μία νύχτα ή για μία μέρα ή για μισή νύχτα ή για μισή μέρα;" Όταν τους ρωτούν έτσι, λένε "όχι". Τότε εγώ λέω έτσι - "αλλά, σεβάσμιοι, γνωρίζετε - 'αυτή είναι η οδός, αυτή η πρακτική για την πραγμάτωση του αποκλειστικά ευτυχισμένου κόσμου';" Όταν τους ρωτούν έτσι, λένε "όχι".

Τότε εγώ λέω έτσι - "αλλά, σεβάσμιοι, ακούτε τον ήχο εκείνων των θεοτήτων που έχουν γεννηθεί στον αποκλειστικά ευτυχισμένο κόσμο, όταν μιλούν - 'ακολουθείτε καλά την πρακτική, αγαπητοί, ακολουθείτε ευθεία την πρακτική, αγαπητοί, για την πραγμάτωση του αποκλειστικά ευτυχισμένου κόσμου· διότι κι εμείς, αγαπητοί, ακολουθώντας έτσι την πρακτική, έχουμε γεννηθεί στον αποκλειστικά ευτυχισμένο κόσμο';" Όταν τους ρωτούν έτσι, λένε "όχι".

Τι νομίζεις, Πόττχαπάντα, αν αυτό είναι έτσι, δεν αποδεικνύεται ότι η ρήση εκείνων των ασκητών και βραχμάνων δεν έχει βάση;» «Σίγουρα, σεβάσμιε κύριε, αν αυτό είναι έτσι, η ρήση εκείνων των ασκητών και βραχμάνων αποδεικνύεται αστήρικτη».

427. «Όπως, Πόττχαπάντα, ένας άνθρωπος θα έφτιαχνε μια σκάλα σε ένα σταυροδρόμι για να ανέβει σε ένα παλάτι. Θα του έλεγαν έτσι - "Ε, άνθρωπε, αυτό το παλάτι για το οποίο φτιάχνεις σκάλα για να ανέβεις, γνωρίζεις αν αυτό το παλάτι είναι προς την ανατολική κατεύθυνση ή προς τη νότια κατεύθυνση ή προς τη δυτική κατεύθυνση ή προς τη βόρεια κατεύθυνση, αν είναι ψηλό ή χαμηλό ή μεσαίο;" Ερωτηθείς έτσι, θα έλεγε "όχι". Θα του έλεγαν έτσι - "Ε, άνθρωπε, αυτό που δεν γνωρίζεις και δεν βλέπεις, γι' αυτό το παλάτι φτιάχνεις σκάλα για να ανέβεις;" Ερωτηθείς έτσι, θα έλεγε "ναι".

Τι νομίζεις, Πόττχαπάντα, αν αυτό είναι έτσι, δεν αποδεικνύεται ότι η ρήση εκείνου του ανθρώπου δεν έχει βάση;» «Σίγουρα, σεβάσμιε κύριε, αν αυτό είναι έτσι, αποδεικνύεται ότι η ρήση εκείνου του ανθρώπου δεν έχει βάση».

«Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, Πόττχαπάντα, εκείνοι οι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - "ο εαυτός είναι αποκλειστικά ευτυχισμένος, υγιής μετά το θάνατο". Αφού τους πλησιάζω, λέω έτσι - "είναι αλήθεια, λοιπόν, ότι εσείς οι σεβάσμιοι λέτε έτσι και έχετε τέτοια άποψη - 'ο εαυτός είναι αποκλειστικά ευτυχισμένος, υγιής μετά το θάνατο';" Αν αυτοί, όταν τους ρωτώ έτσι,

παραδέχονται "ναι". Τότε εγώ λέω έτσι - "αλλά, σεβάσμιοι, ζείτε γνωρίζοντας και βλέποντας τον αποκλειστικά ευτυχισμένο κόσμο;" Όταν τους ρωτούν έτσι, λένε "όχι".

Τότε εγώ λέω έτσι - "αλλά, σεβάσμιοι, αντιλαμβάνεστε τον εαυτό σας ως αποκλειστικά ευτυχισμένο για μία νύχτα ή για μία μέρα ή για μισή νύχτα ή για μισή μέρα;" Όταν τους ρωτούν έτσι, λένε "όχι". Τότε εγώ λέω έτσι - "αλλά, σεβάσμιοι, γνωρίζετε 'αυτή είναι η οδός, αυτή η πρακτική για την πραγμάτωση του αποκλειστικά ευτυχισμένου κόσμου';" Όταν τους ρωτούν έτσι, λένε "όχι".

Τότε εγώ λέω έτσι - "αλλά, σεβάσμιοι, ακούτε τον ήχο εκείνων των θεοτήτων που έχουν γεννηθεί στον αποκλειστικά ευτυχισμένο κόσμο, όταν μιλούν - 'ακολουθείτε καλά την πρακτική, αγαπητοί, ακολουθείτε ευθεία την πρακτική, αγαπητοί, για την πραγμάτωση του αποκλειστικά ευτυχισμένου κόσμου· διότι κι εμείς, αγαπητοί, ακολουθώντας έτσι την πρακτική, έχουμε γεννηθεί στον αποκλειστικά ευτυχισμένο κόσμο';" Όταν τους ρωτούν έτσι, λένε "όχι".

Τι νομίζεις, Πόττχαπάντα, αν αυτό είναι έτσι, δεν αποδεικνύεται ότι η ρήση εκείνων των ασκητών και βραχμάνων δεν έχει βάση;» «Σίγουρα, σεβάσμιε κύριε, αν αυτό είναι έτσι, η ρήση εκείνων των ασκητών και βραχμάνων αποδεικνύεται αστήρικτη».

Οι τρεις αποκτήσεις εαυτού

428. «Υπάρχουν, Πόττχαπάντα, τρεις αποκτήσεις εαυτού - η χονδροειδής απόκτηση εαυτού, η νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού, η άυλη απόκτηση εαυτού. Και ποια, Πόττχαπάντα, είναι η χονδροειδής απόκτηση εαυτού; Υλική, αποτελούμενη από τα τέσσερα πρωταρχικά υλικά στοιχεία, που τρέφεται με φαγώσιμη τροφή - αυτή είναι η χονδροειδής απόκτηση εαυτού. Ποια είναι η νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού; Υλική, νοητικά δημιουργημένη, με όλα τα κύρια και δευτερεύοντα μέλη, με πλήρεις αισθητήριες ικανότητες - αυτή είναι η νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού. Ποια είναι η άυλη απόκτηση εαυτού; Άυλη, αποτελούμενη από αντίληψη - αυτή είναι η άυλη απόκτηση εαυτού.

429. «Διδάσκω, Πόττχαπάντα, τη Διδασκαλία για την εγκατάλειψη ακόμη και της χονδροειδούς απόκτησης εαυτού - ώστε σε εσάς που ασκείτε έτσι, οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνετε έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή. Μπορεί, Πόττχαπάντα, να σκεφτείς έτσι: "Οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνει έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή, αλλά η διαμονή θα είναι οδυνηρή". όμως αυτό, Πόττχαπάντα, δεν πρέπει να θεωρείται έτσι. Οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, και οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνει έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή, και θα υπάρχει χαρά και αγαλλίαση και γαλήνη και μνήμη και ενσυνειδητότητα και ευτυχισμένη διαμονή.

430. «Διδάσκω, Πόττχαπάντα, τη Διδασκαλία για την εγκατάλειψη ακόμη και της απόκτησης εαυτού δημιουργημένου από τον νου - ώστε σε εσάς που ασκείτε έτσι, οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνετε έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή. Μπορεί, Πόττχαπάντα, να σκεφτείς έτσι: "Οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνει έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή, αλλά η διαμονή θα είναι οδυνηρή". όμως αυτό, Πόττχαπάντα, δεν πρέπει να θεωρείται έτσι. Οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, και οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνει έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή, και θα υπάρχει χαρά και αγαλλίαση και γαλήνη και μνήμη και ενσυνειδητότητα και ευτυχισμένη διαμονή.

431. «Διδάσκω, Πόττχαπάντα, τη Διδασκαλία για την εγκατάλειψη ακόμη και της απόκτησης άυλου εαυτού - ώστε σε εσάς που ασκείτε έτσι, οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνετε έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή. Μπορεί, Πόττχαπάντα, να σκεφτείς έτσι: "Οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνει έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή, αλλά η διαμονή θα είναι οδυνηρή". όμως αυτό, Πόττχαπάντα, δεν πρέπει να θεωρείται έτσι. Οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, και οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνει έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή, και θα υπάρχει χαρά και αγαλλίαση και γαλήνη και μνήμη και ενσυνειδητότητα και ευτυχισμένη διαμονή.

432. «Αν, Πόττχαπάντα, άλλοι μας ρωτούσαν έτσι - 'ποια είναι, φίλοι, αυτή η χονδροειδής απόκτηση εαυτού, για την εγκατάλειψη της οποίας διδάσκετε τη Διδασκαλία, ώστε σε εσάς που ασκείτε έτσι, οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνετε έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή;', σε αυτούς εμείς, ερωτηθέντες έτσι, θα απαντούσαμε έτσι - 'αυτή είναι, φίλοι, η χονδροειδής απόκτηση εαυτού, για την εγκατάλειψη της οποίας διδάσκουμε τη Διδασκαλία, ώστε σε εσάς που ασκείτε έτσι, οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνετε έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή'.

433. «Αν, Πόττχαπάντα, άλλοι μας ρωτούσαν έτσι - 'ποια είναι, φίλοι, αυτή η δημιουργημένη από τον νου απόκτηση εαυτού, για την εγκατάλειψη της οποίας διδάσκετε τη Διδασκαλία, ώστε σε εσάς που ασκείτε έτσι, οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι καταστάσεις που οδηγούν στην

κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνετε έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή; Σε αυτούς εμείς, ερωτηθέντες έτσι, θα απαντούσαμε έτσι - 'αυτή είναι, φίλοι, η δημιουργημένη από τον νου απόκτηση εαυτού, για την εγκατάλειψη της οποίας διδάσκουμε τη Διδασκαλία, ώστε σε εσάς που ασκείτε έτσι, οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνετε έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή'.

434. «Αν, Πόττχαπάντα, άλλοι μας ρωτούσαν έτσι - 'ποια είναι, φίλοι, αυτή η άυλη απόκτηση εαυτού, για την εγκατάλειψη της οποίας διδάσκετε τη Διδασκαλία, ώστε σε εσάς που ασκείτε έτσι, οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνετε έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή;', σε αυτούς εμείς, ερωτηθέντες έτσι, θα απαντούσαμε έτσι - 'αυτή είναι, φίλοι, η άυλη απόκτηση εαυτού, για την εγκατάλειψη της οποίας διδάσκουμε τη Διδασκαλία, ώστε σε εσάς που ασκείτε έτσι, οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνετε έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή'.

Τι νομίζεις, Πόττχαπάντα, αν αυτό είναι έτσι, δεν αποδεικνύεται ότι η ρήση έχει βάση;» «Σίγουρα, σεβάσμιε κύριε, αν αυτό είναι έτσι, αποδεικνύεται ότι η ρήση έχει βάση».

435. «Όπως, Πόττχαπάντα, ένας άνθρωπος θα έφτιαχνε μια σκάλα για να ανέβει σε ένα παλάτι, ακριβώς κάτω από εκείνο το παλάτι. Θα του έλεγαν έτσι - "Ε, άνθρωπε, αυτό το παλάτι για το οποίο φτιάχνεις σκάλα για να ανέβεις, γνωρίζεις αν αυτό το παλάτι είναι προς την ανατολική κατεύθυνση ή προς τη νότια κατεύθυνση ή προς τη δυτική κατεύθυνση ή προς τη βόρεια κατεύθυνση, αν είναι ψηλό ή χαμηλό ή μεσαίο;" Εκείνος θα έλεγε έτσι - "Αυτό είναι, φίλε, το παλάτι για το οποίο φτιάχνω σκάλα για να ανέβω, ακριβώς κάτω από αυτό το παλάτι".

Τι νομίζεις, Πόττχαπάντα, αν αυτό είναι έτσι, δεν αποδεικνύεται ότι η ρήση εκείνου του ανθρώπου έχει βάση;» «Σίγουρα, σεβάσμιε κύριε, αν αυτό είναι έτσι, αποδεικνύεται ότι η ρήση εκείνου του ανθρώπου έχει βάση».

436. «Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, Πόττχαπάντα, αν άλλοι μας ρωτούσαν έτσι - 'ποια είναι, φίλοι, αυτή η χονδροειδής απόκτηση εαυτού... κ.λπ... ποια είναι, φίλοι, αυτή η δημιουργημένη από τον νου απόκτηση εαυτού... κ.λπ... ποια είναι, φίλοι, αυτή η άυλη απόκτηση εαυτού, για την εγκατάλειψη της οποίας διδάσκετε τη Διδασκαλία, ώστε σε εσάς που ασκείτε έτσι, οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνετε έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή;', σε αυτούς εμείς, ερωτηθέντες έτσι, θα απαντούσαμε έτσι - 'αυτή είναι, φίλοι, η άυλη απόκτηση εαυτού, για την εγκατάλειψη της οποίας διδάσκουμε τη Διδασκαλία, ώστε σε εσάς που ασκείτε έτσι, οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι

καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνετε έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή'.

Τι νομίζεις, Πόττχαπάντα, αν αυτό είναι έτσι, δεν αποδεικνύεται ότι η ρήση έχει βάση;» «Σίγουρα, σεβάσμιε κύριε, αν αυτό είναι έτσι, αποδεικνύεται ότι η ρήση έχει βάση».

437. Όταν αυτό ειπώθηκε, ο Τσίττα Χαττχισαρίπουττα είπε στον Ευλογημένο: «Σεβάσμιε Κύριε, όταν υπάρχει η χονδροειδής απόκτηση εαυτού, εκείνη τη στιγμή η νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού είναι κενή, η άυλη απόκτηση εαυτού είναι κενή· ή η χονδροειδής απόκτηση εαυτού εκείνη τη στιγμή είναι αληθινή. Σεβάσμιε Κύριε, όταν υπάρχει η νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού, εκείνη τη στιγμή η χονδροειδής απόκτηση εαυτού είναι κενή, η άυλη απόκτηση εαυτού είναι κενή· ή η νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού εκείνη τη στιγμή είναι αληθινή. Σεβάσμιε Κύριε, όταν υπάρχει η άυλη απόκτηση εαυτού, εκείνη τη στιγμή η χονδροειδής απόκτηση εαυτού είναι κενή, η νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού είναι κενή· ή η άυλη απόκτηση εαυτού εκείνη τη στιγμή είναι αληθινή».

«Τσίττα, όταν υπάρχει η χονδροειδής απόκτηση εαυτού, εκείνη τη στιγμή δεν θεωρείται ως 'νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού', ούτε θεωρείται ως 'άυλη απόκτηση εαυτού'. Εκείνη τη στιγμή θεωρείται μόνο ως 'χονδροειδής απόκτηση εαυτού'. Τσίττα, όταν υπάρχει η νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού, εκείνη τη στιγμή δεν θεωρείται ως 'χονδροειδής απόκτηση εαυτού', ούτε θεωρείται ως 'άυλη απόκτηση εαυτού'. Εκείνη τη στιγμή θεωρείται μόνο ως 'νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού'. Τσίττα, όταν υπάρχει η άυλη απόκτηση εαυτού, εκείνη τη στιγμή δεν θεωρείται ως 'χονδροειδής απόκτηση εαυτού', ούτε θεωρείται ως 'νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού'. Εκείνη τη στιγμή θεωρείται μόνο ως 'άυλη απόκτηση εαυτού'.

438. «Αν, Τσίττα, σε ρωτούσαν έτσι - "υπήρχες εσύ στο παρελθόν, δεν είναι ότι δεν υπήρχες· θα υπάρξεις εσύ στο μέλλον, δεν είναι ότι δεν θα υπάρξεις·υπάρξεις εσύ τώρα, δεν είναι ότι δεν υπάρξεις" - έτσι ερωτηθείς εσύ, Τσίττα, πώς θα απαντούσες;»

«Αν, σεβάσμιε κύριε, με ρωτούσαν έτσι - "υπήρχες εσύ στο παρελθόν, δεν είναι ότι δεν υπήρχες· θα υπάρξεις εσύ στο μέλλον, δεν είναι ότι δεν θα υπάρξεις·υπάρξεις εσύ τώρα, δεν είναι ότι δεν υπάρξεις". Έτσι ερωτηθείς εγώ, σεβάσμιε κύριε, έτσι θα απαντούσα - "υπήρχα εγώ στο παρελθόν, δεν είναι ότι δεν υπήρχα·θα υπάρχω εγώ στο μέλλον, δεν είναι ότι δεν θα υπάρχω· υπάρχω εγώ τώρα, δεν είναι ότι δεν υπάρχω". Έτσι ερωτηθείς εγώ, σεβάσμιε κύριε, έτσι θα απαντούσα».

«Αν όμως, Τσίττα, σε ρωτούσαν έτσι - "η παρελθούσα απόκτηση εαυτού που είχες, αυτή μόνο είναι η αληθινή απόκτηση εαυτού σου, κενή η μελλοντική, κενή η παρούσα; Η μελλοντική απόκτηση εαυτού που θα έχεις, αυτή μόνο είναι η αληθινή απόκτηση εαυτού σου, κενή η παρελθούσα, κενή η παρούσα; Η παρούσα απόκτηση εαυτού που έχεις τώρα, αυτή μόνο είναι η αληθινή απόκτηση εαυτού σου, κενή η παρελθούσα, κενή η μελλοντική;" Έτσι ερωτηθείς εσύ, Τσίττα, πώς θα απαντούσες;»

«Αν όμως, σεβάσμιε κύριε, με ρωτούσαν έτσι - "η παρελθούσα απόκτηση εαυτού που είχες, αυτή μόνο είναι η αληθινή απόκτηση εαυτού σου, κενή η μελλοντική, κενή η παρούσα. Η μελλοντική απόκτηση εαυτού που θα έχεις, αυτή μόνο είναι η αληθινή απόκτηση εαυτού σου, κενή η παρελθούσα, κενή η παρούσα. Η παρούσα απόκτηση εαυτού που έχεις τώρα, αυτή μόνο είναι η αληθινή απόκτηση εαυτού σου, κενή η παρελθούσα, κενή η μελλοντική;" Έτσι ερωτηθείς εγώ, σεβάσμιε κύριε, έτσι θα απαντούσα - "η παρελθούσα απόκτηση εαυτού που είχα, αυτή η απόκτηση εαυτού μου εκείνη τη στιγμή ήταν αληθινή, κενή η μελλοντική, κενή η παρούσα. Η μελλοντική απόκτηση εαυτού που θα έχω, αυτή η απόκτηση εαυτού μου εκείνη τη στιγμή θα είναι αληθινή, κενή η παρελθούσα, κενή η παρούσα. Η παρούσα απόκτηση εαυτού που έχω τώρα, αυτή η απόκτηση εαυτού μου είναι αληθινή, κενή η παρελθούσα, κενή η μελλοντική". Έτσι ερωτηθείς εγώ, σεβάσμιε κύριε, έτσι θα απαντούσα».

439. «Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, Τσίττα, όταν υπάρχει η χονδροειδής απόκτηση εαυτού, εκείνη τη στιγμή δεν θεωρείται ως 'νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού', ούτε θεωρείται ως 'άυλη απόκτηση εαυτού'. Εκείνη τη στιγμή θεωρείται μόνο ως 'χονδροειδής απόκτηση εαυτού'. Τσίττα, όταν υπάρχει η νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού... κ.λπ... Τσίττα, όταν υπάρχει η άυλη απόκτηση εαυτού, εκείνη τη στιγμή δεν θεωρείται ως 'χονδροειδής απόκτηση εαυτού', ούτε θεωρείται ως 'νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού'. Εκείνη τη στιγμή θεωρείται μόνο ως 'άυλη απόκτηση εαυτού'.

440. «Όπως, Τσίττα, από την αγελάδα προέρχεται το γάλα, από το γάλα το γιαούρτι, από το γιαούρτι το βούτυρο, από το βούτυρο το βουτυρέλαιο, από το βουτυρέλαιο το καθαρό βουτυρέλαιο. Όταν υπάρχει γάλα, εκείνη τη στιγμή δεν θεωρείται ως 'γιαούρτι', ούτε θεωρείται ως 'βούτυρο', ούτε θεωρείται ως 'βουτυρέλαιο', ούτε θεωρείται ως 'καθαρό βουτυρέλαιο'. Εκείνη τη στιγμή θεωρείται μόνο ως 'γάλα'. Όταν υπάρχει γιαούρτι... κ.λπ... υπάρχει βούτυρο... υπάρχει βουτυρέλαιο... υπάρχει καθαρό βουτυρέλαιο, εκείνη τη στιγμή δεν θεωρείται ως 'γάλα', ούτε θεωρείται ως 'γιαούρτι', ούτε θεωρείται ως 'βούτυρο', ούτε θεωρείται ως 'βουτυρέλαιο'. Εκείνη τη στιγμή θεωρείται μόνο ως 'καθαρό βουτυρέλαιο'. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, Τσίττα, όταν υπάρχει η χονδροειδής απόκτηση εαυτού... κ.λπ... Τσίττα, όταν υπάρχει η νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού... κ.λπ... Τσίττα, όταν υπάρχει η άυλη απόκτηση εαυτού, εκείνη τη στιγμή δεν θεωρείται ως 'χονδροειδής απόκτηση εαυτού', ούτε θεωρείται ως 'νοητικά δημιουργημένη απόκτηση εαυτού'. Εκείνη τη στιγμή θεωρείται μόνο ως 'άυλη απόκτηση εαυτού'. Αυτές, Τσίττα, είναι λαϊκές ονομασίες, λαϊκές γλώσσες, λαϊκές εκφράσεις, λαϊκοί προσδιορισμοί, τις οποίες ο Τατχάγκατα χρησιμοποιεί χωρίς να προσκολλάται σε αυτές».

441. Όταν αυτό ειπώθηκε, ο περιπλανώμενος ασκητής Πόττχαπάντα είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, Σεβάσμιε Κύριε! Θαυμάσιο, Σεβάσμιε Κύριε, όπως, Σεβάσμιε Κύριε, κάποιος θα έστηνε όρθιο κάτι που είχε αναποδογυρισθεί, ή θα αποκάλυπτε κάτι που ήταν κρυμμένο, ή θα έδειχνε τον δρόμο σε κάποιον που είχε χαθεί, ή θα κρατούσε μια λάμπα λαδιού στο σκοτάδι ώστε 'αυτοί που έχουν μάτια να δουν τα αντικείμενα'. Έτσι ακριβώς η Διδασκαλία έχει φανερωθεί από τον Ευλογημένο με πολλούς τρόπους. Εγώ, Σεβάσμιε Κύριε, καταφεύγω στον Ευλογημένο ως καταφύγιο,

και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών. Ας με θεωρεί ο Ευλογημένος λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής».

Η πλήρης χειροτονία του Τσίττα Χαττχισαρίπουττα

442. Τότε ο Τσίττα Χαττχισαρίπουττα είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, Σεβάσμιε Κύριε· θαυμάσιο, Σεβάσμιε Κύριε! Όπως, Σεβάσμιε Κύριε, κάποιος θα έστηνε όρθιο κάτι που είχε αναποδογυριστεί, ή θα αποκάλυπτε κάτι που ήταν κρυμμένο, ή θα έδειχνε τον δρόμο σε κάποιον που είχε χαθεί, ή θα κρατούσε μια λάμπα λαδιού στο σκοτάδι - 'αυτοί που έχουν μάτια να δουν τα αντικείμενα'. Έτσι ακριβώς η Διδασκαλία έχει φανερωθεί από τον Ευλογημένο με πολλούς τρόπους. Εγώ, Σεβάσμιε Κύριε, καταφεύγω στον Ευλογημένο ως καταφύγιο, και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών. Είθε να λάβω, Σεβάσμιε Κύριε, την αναχώρηση κοντά στον Ευλογημένο, είθε να λάβω την πλήρη χειροτονία».

443. Ο Τσίττα Χαττχισαρίπουττα έλαβε την αναχώρηση κοντά στον Ευλογημένο, έλαβε την πλήρη χειροτονία. Λίγο μετά την πλήρη χειροτονία του, ο σεβάσμιος Τσίττα Χαττχισαρίπουττα, μένοντας μόνος, αποτραβηγμένος, επιμελής, ενεργητικός, αποφασισμένος, σε σύντομο χρονικό διάστημα - για τον σκοπό που οι γιοι καλών οικογενειών σωστά αναχωρούν από την οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή, αυτό το ανυπέρβλητο - τον τελικό στόχο της άγιας ζωής, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, παρέμεινε. «Η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης» - γνώρισε άμεσα. Και ο σεβάσμιος Τσίττα Χαττχισαρίπουττα έγινε ένας από τους Αξιους.

Τέλος της ομιλίας Ποτθαπάντα, ένατη.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών. 1. Το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής. 9. Η ομιλία στον Ποτταπάντα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org